

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/413/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

315/2019. (XII. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. október 11-én előterjesztett **panaszát** a 2019. december 12-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

átteszi

az intézkedést foganatosító szerv – BRFK * kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjog sérelme nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. október 11-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben az alábbiakról számolt be.

I.

A panaszos 2019. szeptember 25-én 15 óra 30 perc körül egy a fővárosban lévő kertes házban, amelynek 10/16 tulajdonrészrel rendelkező tulajdonosa, a másik 4/16 tulajdoni résszel rendelkező tulajdonosa, V. által használt, lezárt garázsban lévő nagy értékű, három tagból álló létrát szeretett volna kiadni munkavégzés céljára. V. a létrát nem volt hajlandó kiadni, így annak hiányában a festésre vállalkozó munkaerő nem tudta elvégezni a feladatát és ez polgári jogi értelemben kárral járt.

A panaszos elmondása szerint ezt a 15 méteres, alumínium létrát 29 éve vette saját pénzéből, és mindig abban a garázsban volt tárolva és közös felhasználásra engedélyezve, (tetőjavítás,

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

csatornák tisztítása stb.). A panaszos szerint a létra értéke körülbelül 100 000 forint, amelynek egyértelműen a panaszos tulajdonosa.

A panaszos a 112-es segélyhívón rendőri segítséget kért és arra kérte a kiérkező rendőrfőnököt, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján szólítsa fel V.-t a létra kiadására, amelyet a munka elvégzése után a panaszos vissza fog vinni. V. azt állította a kiérkező rendőrnek, hogy a létra az ő tulajdona, azért mert az az általa használt garázsban van, és emiatt nem adta ki létrát a panaszosnak. V. mindezt a rendőrségen írásban is megerősítette.

A panaszos megjegyezte, hogy a garázs is az ő tulajdonát képezi, azon V.-nek csak használati joga van. Emellett van egy másik garázs is, amelyet a panaszos használ, de annak nem volt értelme, hogy oda átkerüljön a létra, mert amikor a panaszos vidéken egy másik ingatlanában tartózkodik, akkor V. azt nem tudta volna használni, pedig neki sűrűbben kell.

A rendőr arra hívta fel a panaszos figyelmét, hogy ez egy polgári jogi vita, amellyel a bírósághoz lehet fordulni (elismerve, hogy a bírósági eljárás minimum egy évet venne igénybe), és jelenleg nem valósul meg sikkasztás a panaszos álláspontjával ellentétben. A rendőr kérte a panaszost, hogy mutassa be a létra vásárlását igazoló számlát, amit a panaszos 9 év távlatában nem tudott felmutatni. Majd a rendőr közölte, hogy nem fog intézkedni az ügyben, mert nem tudja eldönteni, hogy kié a létra.

A panaszos hiába kérte a rendőrt, hogy hívja az ügyeletes tisztet, hogy előjárói utasításra intézkedjen, de erre nem volt hajlandó, ahogy arra sem, hogy a történetről jegyzőkönyvet vegyen fel, amely bizonyítaná, hogy V. félrevezette a hatóságot.

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőr nem azonosította magát (így a nevét sem tudja), és azt hogy az intézkedés elmulasztása kárt okozott neki, mert a munkavégzés megghiúsult.

A panaszos nem panaszhoz kapcsolódóan, hanem csak tájékoztatásképpen arról is beszámolt, hogy V. el akarta kerülni a rendőri intézkedést, próbált autóval elmenekülni, miközben a panaszost többször próbálta autóval elgázolni. A panaszos sérüléseiről látlet készült és az orvosok 50-60 napra teszik gyógyulását. A panaszos V. ellen ezért feljelentést tett.

A panaszos néhány büntetőjogi fogalommal kapcsolatban kérdezte a rendőrt, hogy tisztázzák, hogy a megállapítása nem helytálló, aki ezekkel a fogalmakkal nem volt tisztában, és nem volt hajlandó a panaszosnak válaszolni. A panaszos szerint a rendőr azt a jogszabályi rendelkezést sem ismerte, hogy a tettest (sikkasztás és testi sértés okozása) a helyszínen lehet tartani a rendőrség kiérkezéséig, ellenben őt és fiát előállították garázdaság gyanúja miatt, pedig „nem alkalmaztak semmilyen aktív erőszakot a helyszínen tartás sikertelen kísérletén kívül és az utcán el tudtak volna menni a másik (közös) fiával”.

A panaszos összességében azt panaszolta, hogy bár az intézkedő rendőr szimpatikus viselkedésű volt és személye és intézkedési stílusú sem volt kifogásolható, a vonatkozó jogszabályokkal nem volt tisztában, nyilvánvalóan kiképzése hiányos volt. A panaszos sérelmezte továbbá 7 órán át tartó előállításukat is.

A panaszos végezetül azt is megjegyezte, hogy ő, mint állampolgár az igaza teljes tudatában kért segítséget a rendőrségtől, amelynek semmi eredménye nem lett, ezzel szemben őt és fiát vonták intézkedés alá. V.-t nem gyanúsították meg akkor semmivel a rendőrök, amely szintén a

kiképzetlenségükre utal. A létra kiadása pedig a panasz előterjesztéséig nem történt meg, ezért erre vonatkozóan kérte a panaszos a Testület segítségét.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség megküldte a panaszos idősebb fiának, a panaszossal azonos nevű Á.-nak az intézkedés napján kelt elfogásáról készült jelentést, a Testület megítélése szerint tévedésből, a panaszos elfogásáról készült jelentés helyett.

A jelentés szerint Á.-t a beadványában megjelölt címen az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján elfogták az intézkedő rendőrök. Az intézkedést a *Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) * kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Kerületi Rendőrkapitányság)* állományába tartozó K. r. törzsőrmester és M. r. őrmester hajtotta végre. A jelentés szerint a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A jelentés az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a következőképpen ismertette.

K. r. törzsőrmester és M. r. őrmester 2019. szeptember 25-én 8 órától aznap 20 óráig gépkocsizó szolgálatot látott el, amelynek során 15 óra 40 perckor azt az utasítást kapták, hogy jelenjenek meg a panaszbeadványban megjelölt címen, mert ott egy létra elhelyezése kapcsán vita alakult ki.

A helyszínre 16 órakor érkeztek ki a rendőrök, ahol az utcafronton tartózkodott négy személy, akik a rendőrautó irányába kiabáltak, illetve egy férfi személy lépett oda K. r. törzsőrmesterhez, aki segítséget kért.

A helyszínen a rendőrök igazoltatták a fenti személyeket, a panaszost és az ő idősebb fiát, Á.-t, V.-t és a panaszos V.-vel közös kisebbik fiát, M.-t.

K. r. törzsőrmester ezt követően meghallgatta V.-t, aki az alábbiakat adta elő. A fenti ingatlan osztott tulajdonban van a volt férjével, a panaszossal. Aznap 15 óra körüli időben a volt férje egy létrát akart tőle elkérni, amely az ő használatában lévő garázsban van. Ezzel kapcsolatban vita alakult ki közöttük, és egyébként is több bírósági ügyük is van. V. elmondta, hogy tíz éve elváltak, azonban kilenc éve több bírósági ügy van folyamatban közöttük. A vita során V. illetve fia, M. távozni akartak a fenti ingatlan területéről. Amikor elindultak az ingatlan kapuja irányába a panaszos, illetve annak idősebb fia nem akarták őket kiengedni az ingatlan kapuján. Továbbá többször hangoztatták, hogy meg kell várniuk a rendőri intézkedést, addig nem fogják őket kiengedni a kapun. Ezt követően V. veszélyben érezte magát, majd átmászott az ingatlan kerítésén és kísétált az utcafrontra, viszont M. az ingatlan területén belül maradt. V. elmondása szerint az ingatlanon belülről kiabálást halott, majd egyszer kinyílt a kapu és M. kísétált az utcafrontra. Ezt követően az utcafronton Á. neki lökte két kézzel a kerítés falának M.-t, illetve megfogta két kézzel és azt mondta, hogy innen nem mehet sehová, amíg a rendőrség ki nem érkezik. V. mindezt tapasztalva ismét megijedt, majd a ház előtt parkoló Ford típusú gépkocsijába beszállt és próbált elmenni a helyszínről, ekkor a panaszos a gépkocsi elé lépett, hogy megakadályozza a helyszínről való távozását. V. próbált elmenni a helyszínről, így lassan elindult a panaszos irányába, aki elkezdett kiabálni, hogy „el akarsz ütni”, majd többször ököllel ráütött a motorháztetőre. V. elmondta, hogy a fenti gépkocsi motorházteteje behorpadt, és azon körülbelül

100 000 forint rongálási kár keletkezett. Ezt követően kikerülte a panaszost, majd továbbhajtott és értesítette a rendőrséget. V. majd visszament a helyszínre, és látta, hogy a panaszos agresszívan viselkedik, kiabál és megfogja M. karját, hogy visszatartsa.

Ezt követően K. r. törzsmester meghallgatta M.-t is, aki V.-vel egybehangzóan nyilatkozott a történetekről, továbbá elmondta, hogy arról a mobiltelefonja segítségével folyamatos videofelvételt készített.

K. r. törzsőrmester a panaszossal is felvette a kapcsolatot, aki az alábbiakról számolt be. Elmondta, hogy 15 óra körüli időben vitába keveredett V.-vel és M.-mel. A vita egy létra birtoklási ügyében alakult ki, mivel V. a közös tulajdonban lévő létrát elzárta a garázsába, amelyet nem hajlandó részére átadni. A fentiekre való tekintettel értesítette a panaszos a rendőrséget, mivel megítélése szerint V. ezzel a cselekményével eltulajdonította a létrát. Ezt követően V., illetve M. távozni akart a helyszínről, amelyet a panaszos nem akart hagyni, ezért vissza akarta tartani őket a helyszínen. A panaszos elismerte, hogy valóban megfogta V. kezét a ház előtti utcafronton, illetve Á. valóban meglökte testvérét, majd ő is próbálta vissza tartani. A panaszos előadta, hogy amikor V. beszállt a tulajdonában lévő gépkocsiba és el akarta hagyni a helyszínt, akkor ő a gépkocsi elé lépett, hogy visszatartsa volt feleségét. Ezt követően elmondta, hogy V. megpróbálta elütni, amely közben valóban többször ököllel ráütött a gépkocsi motorháztetejére. A panaszos hozzátette, hogy fenti cselekményüket, azért követték el Á.-val, hogy V.-t és M.-t a helyszínen tartsák a rendőri intézkedésig.

Á. panaszossal egybehangzóan nyilatkozott a történetekről.

A helyszínen fenti személyek kérdésre elmondták, hogy sérülésük, illetve panaszuk nem keletkezett, továbbá orvosi ellátást nem igényelnek.

Ezt követően K. r. törzsőrmester megtekintette M. által rögzített kamerafelvételt, amelyen M., illetve V. által elmondottak láthatóak.

K. r. törzsőrmester a fenti személyeknek a szükséges felvilágosítást megadta, melyet ők megértettek és tudomásul vettek.

A jelentés szerint a helyszínen kamerarendszer nem volt kiépítve, illetve a tanúk felkutatására tett rendőri intézkedés nem járt sikerrel.

K. r. törzsőrmester a történeteket jelentette a csoportvezetőnek, aki közölte vele, hogy V.-t, illetve M.-t szállítsák be a Kerületi Rendőrkapitányságra tanúként való meghallgatás céljából. K. r. törzsőrmester majd Sz. r. őrnagytól azt az utasítást kapta, hogy a panaszost és Á.-t az általuk elkövetett cselekmények miatt fogják el és állítsák elő a kapitányságra. K. r. törzsőrmester közölte a panaszossal és Á.-val, hogy a fentiek miatt fogják őket előállítani a Kerületi Rendőrkapitányságra, amelyet ők megértettek és tudomásul vettek.

M. r. őrmester a panaszossal és Á.-val szemben ruházatátvizsgálást hajtott végre, melynek során bűncselekményre, illetve szabálysértésre utaló tárgy, eszköz nem került elő.

A panaszost és Á.-t 17 óra 30 perckor állították elő a kapitányságra, ahol Sz. r. őrnagy részére sérülés és panasz nélkül átadták őket az intézkedő rendőrök. A fenti személyeket M. r. őrmester 18 órakor helyezte el az előállító helységben, akik hozzátartozójuk kiértesítését nem kérték.

A jelentés szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés, a nyomozás és

az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) kormányrendelet 29.§ (1) bekezdése, valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 3.§ (1) bekezdése alapján a személyi szabadságában korlátozott Á.-val 16 órakor megtörtént. Az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató nem került kiadásra, mert a közlés szóban történt, azonban az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták Á.-nak.

A jelentés végén feltüntették, hogy Á. ellen az általa elkövetett cselekmény miatt büntető feljelentést tettek.

A jelentés csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapítása szerint Á.-val szemben foganasított igazoltatás, ruházatátvizsgálás és elfogás szakszerű, jogszerű valamint arányos volt.

A jelentés mellékletét képező igazolás szerint Á. 2019. szeptember 25-én 16 órától 23 óra 15 percig állt személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés alatt az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, amelynek tartalma alatt a sérülése, illetve panasa nem keletkezett.

2) A rendőrség megküldte előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos dokumentumot a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatót, a letéti tárgyakról készült jegyzéket, a fogvatartott személy előállító helyiségben történő elhelyezéskor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozatot, valamint a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozatot.

3) „Küldés leírása” elnevezésű iratból az alábbiak voltak megállapíthatók.

A panaszos 15 óra 33 perckor tett bejelentést a BRFK ügyeletére, miszerint fővárosi ingatlanában a tulajdonát képező 15 méter magas fém létrát a volt felesége elzárta, és most nem akarja visszaadni, és ezzel kapcsolatban kér rendőri intézkedést.

* számú esetlap szerint V. 15 óra 54 perckor tett bejelentést, miszerint a volt férje, a panaszos, valamint annak fia nem engedi kimenni házból a fiát. V. elmondta, hogy lökdösődés történt, őt és fiát is meglökték, de ő már eljött onnan. V. előadta továbbá, hogy a közös családi házukban volt a fiával, amikor a volt férje és annak másik fia megjelent, és nem engedte ki őket a lakásból. V. kimászott az ablakon és a gépkocsival kívánt távozni, amikor a gépkocsija motorháztetejét behorpasztották, ahogy azzal menekült. A fiát a panaszos másik („kigyúrt”) fia a lakásban bent tartotta.

16 óra 8 perckor tett visszajelentésből tudható, hogy a panaszos és V. 10 éve elváltak, akik egy létrán vesztek össze, és V. nem adja oda azt a panaszosnak. V. és M. tartották a kaput, úgy másztak ki a kerítésen. V. beszállt a gépkocsijába, de elé állt a panaszos, aki ököllel a motorháztetőre vágott. Az behorpadt, és így 100 000 forint kár keletkezett. „A fiát közösen lefogják, nem engedik el. Mentő nem kel”.

A rendőri intézkedés során orvosi ellátást senki nem kért, sérülése senkinek nem keletkezett. M. élt magánindítvánnyal. A panaszos és idősebb fiát állították elő személyi szabadság megsértése és garázdaság gyanúja miatt.

Az intézkedés során kiderült, hogy a szóban forgó ingatlan a panaszos és V. osztott tulajdona, ahol a panaszos nem lakik életvitelszerűen, viszont az alsó szint az övé. V.-hez a felső szint

tartozik. Á. apja engedélyével életvitelszerűen a padláson lakik, de az ingatlanba nincs bejelentve. M. a ház felső szintjén lakik életvitelszerűen, ahova be is van jelentve.

5) A rendőrség megküldte a panaszos és V. segélyhívóra tett bejelentését rögzítő hanganyagot.

A panaszos azért kér rendőri segítséget, mert az ingatlan másik lakója, a volt felesége felszólítás ellenére nem adja ki neki a körülbelül 70-80 000 forint értékű, három tagból álló alumínium létráját, ami kinyitva 15 méter hosszú, azt bezárta a saját maga által birtokolt garázsába, vagyis eltulajdonította azt. A panaszos nem rendelkezik kulccsal a garázshoz, mivel az a terület a volt feleségéhez tartozik. A panaszos elmondja, hogy az ingatlanban lakik a fia, akinek oda akarta adni a létrát szerelési munkálatok elvégzése céljából. A panaszos egyébként vidéken lakik. A panaszos azt is elmondja, hogy az ingatlan nagyobb részt az ő tulajdona, a volt felesége csak egy emeletet kapott meg és a garázst is csak használhatja. A hanganyag 3 perc 11 másodperc hosszúságú.

V. azért tett bejelentést, mert a panaszos és annak az első házasságából született fia őt és a fiát nem engedi ki a közös ingatlanukból. V. kimászott a kerítésen, úgy tudott elmenekülni, majd az autója mellé állva annak motorháztetejét megrongálták. V. el tudott onnan jönni végül, de a volt férjével közös fiát ott tartották és nem engedik eljönni. V. előadja, hogy ő most a háztól egy saroknyira van az autóban, egyébként a helyszínen lökdösődés történt. A segélyhívó munkatársa rendőrt kapcsol, aki jelzi, hogy mind a két bejelentést rögzítették és nem sokára rendőr érkezik a helyszínre. A rendőr és V. között elhangzott párbeszédet a megküldött 3 perc 11 másodperc hosszúságú hangfelvétel nem tartalmazza.

6) Kerületi Rendőrkapitányság vezetője átiratában az alábbi többlet információkat rögzítette az esettel kapcsolatban.

Az intézkedő rendőrök fellépési módja megfelelt a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésének.

A helyszínén a következő rendőri intézkedéseket fogantatosították a rendőrök: igazoltatás Rtv. 29 § (1) bekezdése alapján, adatgyűjtés a bejelentés tárgyában, jelen lévők meghallgatása, a történetek jelentése a szolgálatirányító parancsnoknak, majd ezt követően személyi szabadságban korlátozott személyek átvizsgálása az Rtv. 31 § (1) bekezdése alapján, bűncselekményt elkövetésén tetten ért személyek elfogása és előállítása az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kerületi Rendőrkapitányságra.

A létra tulajdonjogát a helyszínen nem tudták tisztázni a rendőrök. Mindkét fél a maga tulajdonának mondta a létrát, de igazolni egyikük sem tudta. Mindkét fél egyébként az intézkedés helyszínénél szolgáló ingatlanba volt bejelentve. Az intézkedés során kiderült, hogy a panaszos és V. között polgári peres eljárás van folyamatban.

V.-vel szemben nem merült fel sikkasztás bűncselekmény gyanúja.

A panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elé, mivel a panaszos több alkalommal ráütött V. tulajdonát képező gépjármű motorháztetejére, melyben anyagi kár is keletkezett. A panaszos 16 órától 23 óra 15 percig volt előállítva.

Kerületi Rendőrkapitányság eljárást folytat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt a panaszos és Á. ellen, mely eljárás

jelenleg is folyamatban van.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint az intézkedésről hang- és képfelvétel nem készült.

III.

A Testület először azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmekre terjed ki a hatásköre, illetve a panaszt az arra jogosult terjesztette-e elő.

Az Rtv. 92. § (1) szerint „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételeitől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója,

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy

bd) az idegenrendészeti szerv főigazgatója bírálja el. ”

a) A fentiek értelmében a Testület Rtv. szerinti rendőri intézkedésekkel és mulasztásokkal foglalkozik, így a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult kártérítést megítélni azért, mert a panaszos létra hiányában az elvállalt munkát nem tudta teljesíteni, és abban a kérdésben sem foglalhat állást, hogy V. követett-e el valamilyen jogellenes cselekményt az ő sérelmére. A Testület szintén hatáskör hiányában nem intézkedhet a létra kiadása iránt. Illetve megjegyzi a Testület, hogy mivel a panaszos kifejezetten nem sérelmezte azt (hanem csak „tájékoztatásképpen” számolt be róla), hogy a rendőrök megtették-e a szükséges intézkedést azzal kapcsolatban, hogy V. rendőri intézkedést elkerülve próbált autóval elmenekülni, miközben a panaszost többször próbálta autóval elgázolni, a Testület vizsgálatot erre vonatkozóan nem folytatott le. Ezzel kapcsolatban a Testület utal a Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú és Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítéletére.

A Testület ezért a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

b) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testülethez az fordulhat, akinek az intézkedés alapvető jogát sértette. A panaszos idősebb fiát, Á.-t érintő rendőri fellépés a panaszos alapvető jogát nem érintette, ezért **a Testület megállapította, hogy Á.-val kapcsolatban megfogalmazott sérelmek tekintetében a panaszt nem az arra jogosult terjesztette elő.**

V.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és felelősség fejezetének a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület a panasz alapján első körben a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

a) A panaszos és V. segélyhívóra tett bejelentését rögzítő hanganyagból az alábbiak voltak megállapíthatók.

A panaszos azért kér rendőri segítséget, mert az ingatlan másik lakója, a volt felesége felszólítás ellenére nem adja ki neki a körülbelül 70-80 000 forint értékű, három tagból álló alumínium létráját, azt bezárta a saját maga által birtokolt garázsába, vagyis eltulajdonította azt. A panaszos nem rendelkezik kulccsal a garázshoz, mivel az a terület a volt feleségéhez tartozik, ugyanakkor az ingatlan nagyobb részt az ő tulajdona, a volt felesége csak egy emeletet kapott meg és a garázst is csak használhatja.

V. azért tett bejelentést, mert a panaszos és annak az első házasságából született fia őt és a fiát nem engedi ki a közös ingatlanukból. V. kimászott a kerítésen, úgy tudott elmenekülni, majd az autója mellé állva annak motorháztetejét megrongálták. V. végül el tudott onnan jönni, de a volt férjével közös fiát ott tartották és nem engedik eljönni. V. előadja, hogy ő most a háztól egy saroknyira van az autóban, egyébként a helyszínen lökdösődés történt.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott jogszabályhely értelmében – a konkrét eset kapcsán – a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a rendőrség tudomására jutott információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési

kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőrök a megtettek-e mindent, amire az eljárásukra irányadó normák őket felhatalmazták és kötelezték.

A Btk. 194. § (1) bekezdése szerint „aki más személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

A Btk. 339. § (1) bekezdése alapján garázdaság bűncselekményt követ el az, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

A Btk. 372. § (1) bekezdése szerint „aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el”.

A Btk. 371. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el”.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Testület álláspontja szerint a panaszos bejelentése alapján felmerült annak a gyanúja, hogy sérelmére V. sikkasztás követ, illetve követett el. V. bejelentése nyomán pedig felmerült garázdaság, rongálás és személyi szabadság megsértése bűncselekmény gyanúja a panaszos, illetve első házasságából származó fia részéről, amelyet V., illetve M. részére valószínűsített meg.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A rendőrségi iratok szerint a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták. A hivatkozott rendelkezés szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület úgy ítélte meg az a) pontban leírt gondolatmenet alapján, hogy a panaszossal szemben, a bejelentés alapján felmerült a jogellenes cselekmény elkövetésének az a minimális szintű gyanúja, amely rendőri intézkedést tett szükségessé a tényállás mihamarabbi tisztázása érdekében, amely megalapozta a panaszos igazoltatását a közrend, közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési és bűnüldözési célból. Mindezek alapján **a Testület megállapítása szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján jogszerűen került sor.**

c) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e, mivel a panaszos legfőbb kifogása az volt, hogy a rendőrség nem intézkedett a létra kiadása iránt, mivel az intézkedő rendőr nem tudta eldönteni kié a létra.

Az Rtv. 2. § (1)-bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1) és (2) bekezdése a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségével kapcsolatban rögzíti, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

Az elfogás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszos úgy nyilatkozott a helyszínen, hogy V. a közös tulajdonban lévő létrát elzárta a garázsába, amelyet nem hajlandó részére átadni. A Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének átiratában pedig az olvasható, hogy a rendőrök meghallgatták feleket, azonban a létra tulajdonjogát tisztázni a helyszínen nem tudták. Mindkét fél a maga tulajdonának mondta a létrát, de igazolni egyikük sem tudta. A rendőrség álláspontja szerint nem merült fel sikkasztás bűncselekmény gyanúja.

A panaszbeadvány szerint a rendőrök számla bemutatását kérték a tulajdonjog igazolásként, de ennek a panaszos nem tudott eleget tenni. A rendőr arra hívta fel a panaszos figyelmét, hogy ez egy polgári jogi vita, amellyel a bírósághoz lehet fordulni (elismerte, hogy a bírósági eljárás minimum egy évet venne igénybe), és jelenleg nem valósul meg sikkasztás a panaszos álláspontjával ellentétben.

A Legfelső Bíróság 8/1999. számú büntető elvi határozata szerint „a sikkasztást a rábízott idegen dologgal sajátjaként rendelkezve az követi el, aki a tulajdonosi rendelkezési jogok valamelyikét tevővel vagy nyilatkozattal, tehát a rendelkezés valamely tényleges megnyilvánulásával jogellenesen maga gyakorolja. A sikkasztás pusztán az elszámolási határidő elmulasztásával nem valósítható meg [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (rég. Btk.) 317. § (1) bek. II. fordulat].

„A sikkasztás a lopástól történő megkülönböztetés alapja az, hogy az idegen dolgot az elkövetőre rábízták, az elkövető jogszerűen került a dolog birtokába. Ebből következően rábízásnak azt a jogi aktust kell tekinteni, amely kötelmi jogviszonyt létesít a jogosított és a dolgot birtokba vevő személy között, a dolog birtoklását a kétoldalú akarat megegyezés teszi jogszerűvé. A birtokbaadás jogcíme közömbös, lehet használat, őrzés, kezelés, gazdálkodás stb. Nem feltétel a kifejezett szerződéskötés, kivéve, ha valamely polgári jogi rendelkezés ezzel ellentétes szabályt nem tartalmaz. A dolog átadásának jogcímét azonban vizsgálni kell, mert adott esetben, ha az átadás a tulajdonjog szempontjából lényeges, sikkasztás nem állapítható meg.” [Dr. Belovics Ervin, Dr. Busch Béla, Dr. Molnár Gábor Miklós és Dr. Sinku Pál: Büntetőjog Különös Rész, HVG-ORAC, Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012, 612.]

A sikkasztás bűncselekmény jogi tárgya a tulajdonjog. A bűncselekmény elkövetési tárgya olyan idegen dolog, amely értékkel bír, és az elkövetőre bízzák. Abban az esetben, ha a dolog közös tulajdonban van, a sikkasztás e dologra nézve nem követhető el. A közös tulajdont képező

oszthatatlan vagyontárgyak a másik tulajdonostársra eső eszmei tulajdoni hányada semmiféleképpen nem tekinthető rábízott idegen dolognak.

A Testület ismételten felhívja a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint vizsgálata csak arra terjed ki, hogy fennállt-e a bűncselekmény rendőri intézkedést megalapozó egyszerű gyanúja.

Mivel az elfogás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszos úgy nyilatkozott a rendőröknek, hogy a létra az ő és V. közös tulajdona, a Testület megítélése szerint a helyszínen nem merült fel sikkasztás bűncselekmény gyanúja, mivel sikkasztást közös tulajdonban álló dologra nézve nem lehet elkövetni. Ez alapján az intézkedő rendőröknek az volt bizonyos, hogy a létra tulajdonjogát illetően polgári jogi vita van a panaszos és V. között.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének OBH 6622/2001 jelentése a következőkre mutat rá. „Az Rtv. 24. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a magánérdekek védelme csak akkor tartozik a Rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna, vagy számot tevően megnehezülne. Ez a rendelkezés az általános érvennyel meghatározott segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettség határait vonja meg oly módon, hogy azt a rendőrség feladatkörével összefüggő - a belső rend és a közbiztonság védelme körébe tartozó - segítség megadására korlátozza.” Mivel jelen esetben bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a tulajdonjog polgári peres eljárás útján való érvényesíthetősége biztosított volt, a létra vissza nem adásával, a magánérdek védelmének meghiúsulása vagy számottevően megnehezülése nem forgott fent.

A fent hivatkozott OBH jelentés azt is rögzíti, hogy „a rendőrség nem avatkozhat be az állampolgárok közötti polgári jogi vitákba és a törvény által meghatározott lehetőségen túlmenően – nem is nyújthat ezek eldöntéséhez támogatást az egyik vagy másik fél részére”.

Ezen felismerésből két dolog következik: egyrészt a rendőröknek az adott helyzetben kötelességük volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek arról, hogy a jogvita eldöntésére nincs hatáskörük, és arról is, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek érvényt. A panaszbeadvány tudható, hogy a rendőrök felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy bírói hatáskörbe tartozik a tulajdonjogi igény elbírálása. A Testület megjegyzi, hogy az intézkedő rendőröktől nem várható el a polgári jogi normák részletes ismerete, ezért úgy ítélte meg, hogy a rendőrök – a fentiek alapján – eleget tettek tájékoztatási kötelezettségüknek.

Másrészről szükséges leszögezni, hogy a rendőrök a fentiekén túl a jogvitába érdemben nem avatkozhattak bele, és így a panaszos szempontjából mulasztás sem terheli őket, azzal kapcsolatban, hogy nem intézkedtek a létra kiadása iránt.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy nem intézkedtek a létra panaszos részére történő kiadása iránt, továbbá az intézkedő rendőröktől elvárható tájékoztatást megadták a panaszos részére, így nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogszerűségét.

A panaszos elmondása szerint a rendőr azt a jogszabályi rendelkezést sem ismerte, hogy a tettest (sikkasztás és testi sértés okozása) a helyszínen lehet tartani a rendőrség kitérkezéséig, ellenben őt

és fiát előállították garázdaság gyanúja miatt, pedig „nem alkalmaztak semmilyen aktív erőszakot a helyszínen tartás sikertelen kísérletén kívül és az utcán el tudtak volna menni a másik (közös) fiával”.

A panasz ezen részével kapcsolatban szükséges utalni a Be. 273. §-ára, amely szerint „a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni, vagy ha erre nincs módja, a rendőrséget tájékoztatni”.

Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos elismerte, hogy valóban megfogta a V. kezét a ház előtti utcafronton, illetve Á. valóban meglökte testvérét, majd ő is próbálta visszatartani. A panaszos előadta, hogy amikor V. beszállt a tulajdonában lévő gépkocsijába és el akarta hagyni a helyszínt, akkor ő a gépkocsi elé lépett, hogy visszatartsa volt feleségét. Ezt követően elmondta, hogy V. megpróbálta elűtni, amely közben valóban többször ököllel ráütött a gépkocsi motorháztetejére. A panaszos hozzátette, hogy fenti cselekményüket, azért követték el Á.-val, hogy V.-t és M.-t a helyszínen tartsák a rendőri intézkedésig.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő, mely idézett szakasz szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A tettenérés esetét az Rtv. idézett szakasza az elfogás és előállítás eltérést nem engedő, kogens indokai között szabályozza, tehát a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a rendőr további intézkedés megtétele céljából köteles elfogni és az illetékes hatóság elé állítani.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést követi. Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból az derül ki, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A Testület ugyanakkor felhívja a figyelmet a Kúria 13/2013. számú büntető elvi határozatára, amely szerint *a tettenérés kapcsán a jogszabály olyan feltételt nem fogalmaz meg, hogy az elfogásnak anélkül kell megtörténnie, hogy az elkövetőt szem elől tévesztették volna [Btk. 170. §, 175. §, Be. 127. § (3) bek.]*. A határozat rögzítette, hogy „a tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a „forró nyom”, az idővesztés nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége”.

A rendőrségi iratok szerint a panaszost azért állították elő, mivel ő több alkalommal ráütött V. tulajdonát képező gépjármű motorháztetejére, melyben anyagi kár is keletkezett. A rendelkezésre álló adatokból tudható, hogy V. végül a gépkocsival elhajtott az utcasarokra és onnan értesítette a rendőrséget.

Az idézett Kúra határozata szerint tettenérés akkor valósul meg, hogy a tettenérő észlelése mellett történik meg a jogellenes cselekmény, aki olyan fizikai közelségben marad az elkövetőtől, hogy

reális esélye legyen azt elérni vagy utána eredni. A Testület megítélése szerint jelen esetben ez V. vonatkozásában teljesült, ugyanis a gépkocsiját az ő jelenlétében rongálta meg a panaszos és ő a rendőrséget az utcasarkon értesítette, így végig olyan fizikai közelségben maradt a panaszostól, hogy ne veszítse szem elől.

A Testület a következőkben azt vizsgálta, felmerül-e a panaszossal szemben – a 1) pontban már meghivatkozott – a garázdaság vagy rongálás minimális gyanúja.

Tekintettel arra, hogy a rendőri jelentés szerint a panaszos elismerte azt, hogy többször ráütdött V. autójának motorháztetejére, a Testület nem ítélte teljesen megalapozatlannak azt a feltevés, hogy a panaszost a Btk. 339. § (1) bekezdése alapján garázdaság, illetve a Btk. 371. §-a alapján a rongálás bűncselekmény elkövetésén tetten érték, figyelembe véve azt is, hogy ezen magatartás túl mutat a tetten ért személy elfogásán [Be. 273. §].

Mindezek alapján – tekintetbe véve, hogy tettenérés esetében az Rtv. nem ad lehetőséget a mérlegelésre – a Testület megállapította, hogy a panaszos elfogására és előállítására jogszerűen került sor, ezért a panaszos személyes szabadsághoz való jogát nem érte sérelem.

b) Mivel a panaszos kifogásolta, hogy 7 órán át tartott az előállítása, a Testület vizsgálta, hogy az előállításának időtartama megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszost 16 órától 23 óra 15 percig állították elő. A panaszost 17 óra 30 perckor szállították be a kapitányágra, és 18 órakor helyezték elő előállító helyiségben.

Az elfogás végrehajtásáról készült jelenésből tudhatjuk, V.-t és M.-t is beszállították a kapitányságra tanúmeghallgatás céljából, és figyelembe véve a tanúmeghallgatáshoz, és a panaszos előállításához is kapcsolódó írásbeli tevékenységhez szükséges időt, panaszos a kapitányságra történő előállításától a szabadításáig eltelt mintegy 5 óra 45 perces időtartamot, a Testület nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak.

Mindezek alapján a Testület megítélése szerint a panaszos előállítása az elérni kívánt célhoz és az elvégzett eljárási cselekményekhez viszonyítva nem találta aránytalannak, **ezért az előállítás**

időtartama megfelelt az arányosság követelményének, és nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

3) A Testület vizsgálta a szolgálati fellépés módját, mivel a panaszos állítása szerint az intézkedő rendőr nem azonosította magát.

A rendőrség tájékoztatása szerint az intézkedő rendőrök fellépési módja megfelelt a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésének.

A rendőrök szolgálati fellépés módját az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni”.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Mivel a panaszbeadvánnyal ellentétben a rendőrség előadása szerint az intézkedő rendőrök az irányadó normákat betartva kezdték meg az intézkedést, a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható az ellentmondó állítások feloldására alkalmas egyéb bizonyítási eszköz hiányában.

4) A panaszos állítása szerint hiába kérte a rendőrt, hogy hívja az ügyeletes tisztet, hogy előljárói utasításra intézkedjen, de erre nem volt hajlandó, ahogy arra sem, hogy a történetekről jegyzőkönyvet vegyen fel, amely bizonyítaná, hogy V. félrevezette a hatóságot.

Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés tanúsága szerint K. r. törzsőrmester a történeteket jelentette a csoportvezetőnek, aki közölte vele, hogy V.-t, illetve M.-t szállítsák be a Kerületi Rendőrkapitányságra tanúként való meghallgatás céljából. K. r. törzsőrmester majd Sz. r. őrnagytól azt az utasítást kapta, hogy a panaszost és Á.-t az általuk elkövetett cselekmények miatt fogják el és állítsák elő a kapitányságra.

A Szolgálati Szabályzat 4. § (3)-(4) bekezdése szerint „a rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előljárónak történő jelentéssel vagy a rendőrség legközelebbi ügyeletének vagy tevékenység-irányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. (...) Szolgálati feladat végrehajtása során a rendőr a számára kijelölt területet csak utasításra vagy a szolgálati előljáró engedélye alapján, valamint jogos védelem vagy végszükség esetén hagyhatja el. Az engedélykérés kivételesen mellőzhető, ha a szolgálati előljáró vagy a rendőrség ügyeletesének értesítésére nincs mód, és a

működési terület elhagyásával járó intézkedés elmulasztása az élet- és vagyonbiztonságra, valamint a bűnüldözés érdekeire másként el nem hárítható hátrányt jelent”.

A Szolgálati Szabályzat 28. § (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a rendőr a megkezdett, de mellőzött előállításról is jelentést készít, amelyben rögzíti az érintett személy személyazonosító adatait, az előállítás megkezdésének okát, helyét és időpontját, az intézkedés befejezésének helyét és időpontját, valamint az előállítás mellőzésének okát”.

Tekintettel arra, hogy a rendőri jelentés szerint az intézkedő rendőrök a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően egyeztettek a szolgálati előljárával, akinek utasítását követve jártak el a továbbiakban, a Testület elfogadva a rendőrségi iratokban foglaltakat az ezzel összefüggő panaszt alaptalannak ítélte meg, ezért megítélése szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Mivel jelen esetben a rendőrök az irányadó normák alapján nem voltak kötelesek jegyzőkönyv felvételére, ugyanakkor a Szolgálati Szabályzat előírásaival összhangban jelentést készítettek az előállításról, a Testület a panasz ezen részével kapcsolatban sem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrségnek a panaszos és V. bejelentése nyomán intézkedési kötelezettsége keletkezett, ugyanakkor a rendőrök nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy nem intézkedtek a létra kiadása iránt, és ezzel kapcsolatban tájékoztatási kötelezettségüknek is megfelelő módon tettek eleget, ezért nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület álláspontja szerint a panaszos elfogására és előállítására jogszerűen került sor, és az előállítás időtartama megfelelt az arányosság követelményének, ezért a panaszos személyes szabadsághoz való jogát nem érte sérelem. A Testület az ellentmondó állítások miatt arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható az ellentmondó állítások feloldására alkalmas egyéb bizonyítási eszköz hiányában. Mivel az intézkedő rendőrök a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően egyeztettek a szolgálati előljárával, akinek utasítását követve jártak el a továbbiakban, és mivel jelen esetben a rendőrök az irányadó normák alapján nem voltak kötelesek jegyzőkönyv felvételére, ugyanakkor a Szolgálati Szabályzat előírásaival összhangban jelentést készítettek az előállításról, a Testület a panasz ezen részével kapcsolatban nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. december 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület